

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ВІКТИМОЛОГІЯ»

ОГЛЯДОВА ЛЕКЦІЯ

Victimology

ВІКТИМІЗАЦІЯ: ПОНЯТТЯ І ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА В УКРАЇНІ

- ВІКТИМІЗАЦІЯ – ЦЕ ПРОЦЕС ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ВІКТИМНОСТІ ТА ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗЛОЧИННИМИ ПОСЯГАННЯМИ, ЩО ПРИЗВОДИТЬ ДО ЗБІЛЬШЕННЯ КІЛЬКОСТІ ЖЕРТВ ЗЛОЧИНЦІВ І ЗРОСТАННЯ СУКУПНОЇ «ЦІНИ» ЗЛОЧИННОСТІ (ГОЛОВКІН, 2015).
- *ВІКТИМІЗАЦІЯ* – ЦЕ ПРОЦЕС ПЕРЕТВОРЕННЯ ОСОБИ НА РЕАЛЬНУ ЖЕРТВУ ЗЛОЧИНУ, ЙОГО КІНЦЕВИЙ СУКУПНИЙ РЕЗУЛЬТАТ (ФРАНК, 1977).
- *ВІКТИМІЗАЦІЯ* – ЦЕ ПРОЦЕС РЕАЛІЗАЦІЇ ПОТЕНЦІЙНОЇ ВІКТИМНОСТІ ОСОБИ В ПРОЦЕСІ ТА РЕЗУЛЬТАТІ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ (РІВМАН, 2002).
- *ВІКТИМІЗАЦІЯ ОБ'ЄДНУЄ ЯК ДИНАМІКУ (РЕАЛІЗАЦІЮ ВІКТИМНОСТІ), ТАК І СТАТИКУ (РЕАЛІЗОВАНУ ВІКТИМНІСТЬ). ЦЕ СВОЄРІДНА МАТЕРІАЛІЗАЦІЯ СУБ'ЄКТИВНИХ (ОСОБИСТИХ) І ОБ'ЄКТИВНИХ (СИТУАЦІЙНИХ) ВІКТИМНИХ (ВІКТИМОГЕННИХ) ПОТЕНЦІЙ (РІВМАН, 2002).*

ВІКТИМОГЕННІ ЧИННИКИ ІСНУВАННЯ ЗЛОЧИННОСТІ

Формування особистості жертви та набуття віктимності у процесі соціалізації;

Поширення віктимної моделі поведінки в усіх сферах суспільного життя;

Звикання основної маси людей до постійної загрози стати жертвою злочину;

Недотримання правил особистої безпеки в повсякденному житті основною масою людей тощо.

РІВНІ ВІКТИМІЗАЦІЇ (ФРАНК Л. В.)

**безпосередні жертви
злочинів (фізичні особи)**

сім'ї

колективи, організації

**населення районів,
регіонів**

ПОЕТАПНИЙ ПРОЦЕС ВІКТИМІЗАЦІЇ

1. підвищення рівня віктимності до соціально небезпечної межі

2. вплив криміногенної віктимності на мотивацію злочинної поведінки та вибір потенційних жертв

3. Учинення злочинів проти носіїв підвищеної віктимності

4. Сукупний результат учинених злочинів, що включає різні види заподіяної шкоди, загальну кількість жертв злочинів протягом певного періоду, а також накопичення в суспільстві наслідків злочинності, що у зворотньому порядку впливають на злочинність і криміналізацію суспільства.

ОБ'ЄКТИ ТА СУБ'ЄКТИ ВІКТИМІЗАЦІЇ

- **ОБ'ЄКТАМИ ВІКТИМІЗАЦІЇ** Є БЛАГА, ПРАВА ТА ІНТЕРЕСИ ОСІБ, ДЕРЖАВИ Й СУСПІЛЬСТВА, ПОСТАВЛЕНІ ПІД КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВУ ОХОРОНУ.
- **СУБ'ЄКТАМИ ВІКТИМІЗАЦІЇ** Є СУБ'ЄКТИ ТА УЧАСНИКИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН, ЩО ВИЯВЛЯЮТЬ ПІДВИЩЕНУ ВІКТИМНІСТЬ І, У ЗВ'ЯЗКУ З ЦИМ, СТАЮТЬ ЖЕРТВАМИ ЗЛОЧИНІВ.
- **ФАКТОРАМИ ВІКТИМІЗАЦІЇ** ВИЗНАЧАЮТЬСЯ СУКУПНІСТЬ НЕГАТИВНИХ ЯВИЩ І ПОДІЙ У СУСПІЛЬСТВІ ТА ЖИТТІ ЛЮДЕЙ, ЩО ДЕТЕРМІНУЮТЬ ПІДВИЩЕНУ УРАЗЛИВІСТЬ ПЕВНОЇ ЧАСТИНИ НАСЕЛЕННЯ, ЗУМОВЛЮЮТЬ ЗЛОЧИННІ ФОРМИ ПОВЕДІНКИ, ПОЛЕГШУЮЮТЬ І СПРИЯЮТЬ ЗАПОДІЯННЮ ШКОДИ РІЗНИМ СОЦІАЛЬНИМ СУБ'ЄКТАМ, ОБРАНИМ У РОЛІ ЖЕРТВИ ЗЛОЧИННИХ ПОСЯГАНЬ.
- **УМОВАМИ ВІКТИМІЗАЦІЇ** Є НЕБЕЗПЕЧНА ПОВЕДІНКА, ПОДІЇ Й СИТУАЦІЇ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮЮТЬ РЕАЛІЗАЦІЮ ЗЛОЧИННИМИ ПОСЯГАННЯМИ ПІДВИЩЕНОЇ ВІКТИМНОСТІ.
- **МЕЖІ ВІКТИМІЗАЦІЇ** – ЦЕ ПАРАМЕТРИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ДОПУСТИМУ КІЛЬКІСТЬ КОНТИНГЕНТУ ВСІХ ЖЕРТВ ЗЛОЧИНІВ У СТРУКТУРІ НАСЕЛЕННЯ, ЯКА НОРМАЛЬНО СПРИЙМАЄТЬСЯ СУСПІЛЬСТВОМ, НЕ ВИКЛИКАЄ СУБ'ЄКТИВНОГО ВІДЧУТТЯ ЗАГРОЗИ СОЦІАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ, СТРАХУ ПЕРЕД ЗЛОЧИННІСТЮ.

ВИДИ ВІКТИМІЗАЦІЇ

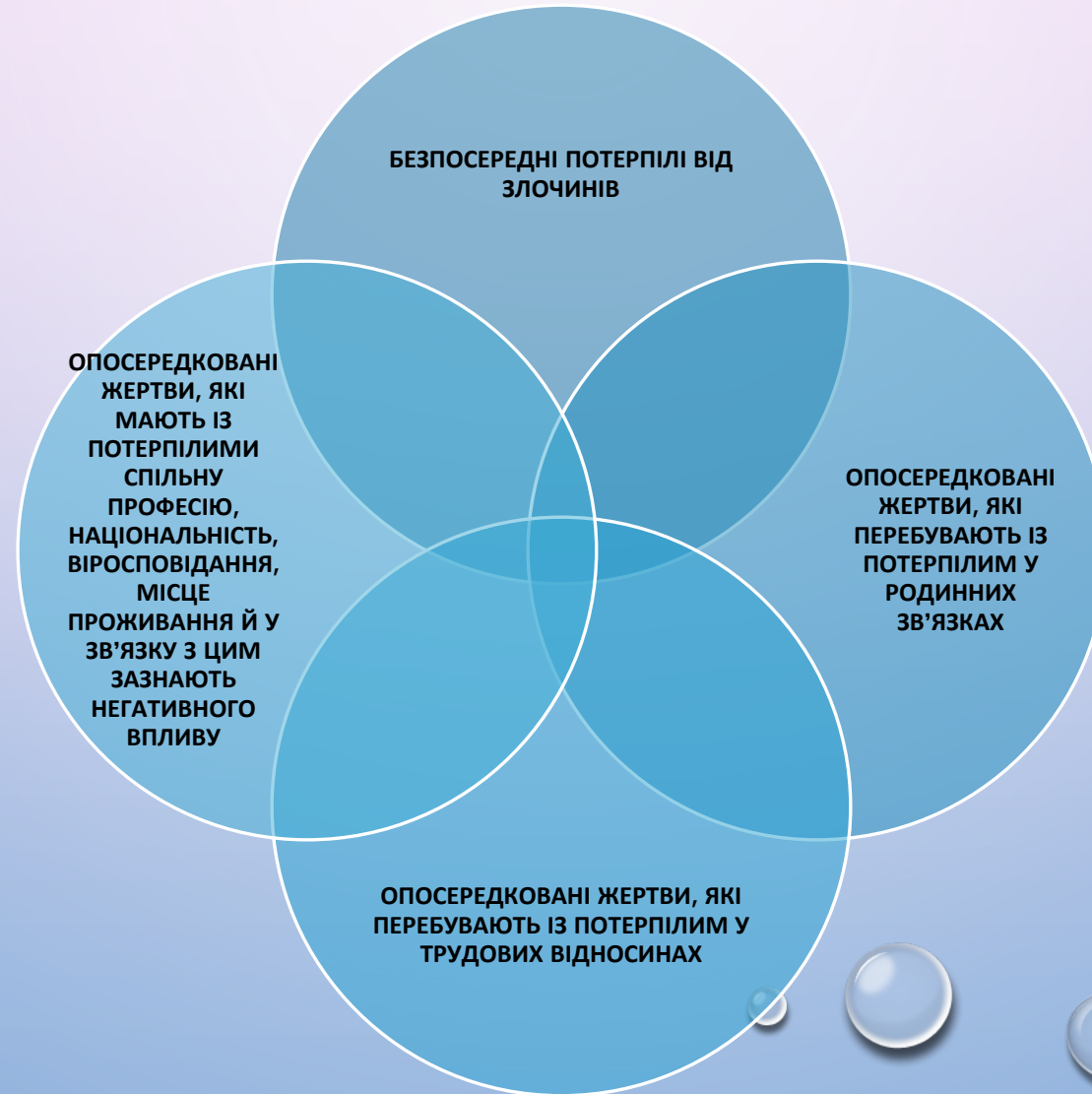

Урахована віктимізація відображає обліковану кількість жертв злочинних посягань, сукупний розмір матеріальної та нематеріальної шкоди.

Латентна віктимізація – це процес збільшення ступеня уразливості жертв латентних злочинів перед повторним заподіянням їм шкоди злочинними посяганнями, а також підвищення ризиків злочинних посягань проти невизначеного кола осіб.

ЗА ОБ'ЄКТОМ ЗАПОДІЯННЯ ШКОДИ

ПРИЧИНИ НЕЗВЕРНЕННЯ ДО ОРГАНІВ ОХОРОНИ ПРАВОПОРЯДКУ

- ЗНЕВІРА У РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ЇХ РОБОТИ (50 % ОПИТАНИХ);
- НЕЗНАЧНА МАТЕРІАЛЬНА ШКОДА ЗАПОДІЯНА ЗЛОЧИНОМ (44 %);
- ВІДСУТНІСТЬ СЕРЙОЗНОЇ ШКОДИ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я ПОСТРАЖДАЛИХ (33 %).
- ЗАЯВНИЦЬКА ПАСИВНІСТЬ НАСПРАВДІ ПОЯСНЮЄТЬСЯ НЕБАЖАННЯМ МАТИ СПРАВУ З НЕЕФЕКТИВНИМ БЮРОКРАТИЧНИМ АПАРАТОМ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ, БРАКОМ ЧАСУ БРАТИ УЧАСТЬ В ОФІЦІЙНОМУ РОЗСЛІДУВАННІ І СУДОВОМУ РОЗГЛЯДІ, А ТАКОЖ ПОБОЮВАННЯМ ГРОМАДСЬКОГО ОСУДУ.

ДВА ТИПОВІ СЦЕНАРІЇ ВІКТИМІЗАЦІЇ

Перший пов'язаний з неналежним сприйняттям загальновідомих для місцевих жителів кримінальних загроз і неготовністю реагувати на них належним чином.

Другий сценарій віктимізації пов'язаний із тимчасовою дезорієнтацією у просторі і часі при потраплянні на нові місця, у незнайомі ситуації, а також при випадкових зустрічах з небезпечними людьми.

- **ОТЖЕ, ЖЕРТВАМИ ЗЛОЧИНІВ, ЯК ПРАВИЛО, СТАЮТЬ ДВІ КАТЕГОРІЇ ЛЮДЕЙ. З ОДНОГО БОКУ, ЦЕ ПОГАНО АДАПТОВАНІ ДО СУЧАСНИХ УМОВ ЖИТТЯ ОСОБИ, ЯКІ ЗДЕБІЛЬШОГО КЕРУЮТЬСЯ ІНТУЇТИВНИМ МИСЛЕННЯМ У РОЗПІЗНАВАННІ КРИМІНАЛЬНИХ ЗАГРОЗ ТА ВИБОРІ СТРАТЕГІЇ ПОВЕДІНКИ ПРИ СОЦІАЛЬНІЙ ВЗАЄМОДІЇ З ІНШИМИ УЧАСНИКАМИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН. ВОНИ ВІЯВЛЯЮТЬ ПІДВИЩЕНУ УРАЗЛИВІСТЬ ПЕРЕД ЗЛОЧИННИМИ ПОСЯГАННЯМИ І ПСИХОЛОГІЧНУ ГОТОВНІСТЬ ПРИЙНЯТИ РОЛЬ ЖЕРТВИ.**
- **ДРУГА КАТЕГОРІЯ ЛЮДЕЙ КЕРУЄТЬСЯ РАЦІОНАЛЬНИМ МИСЛЕННЯМ, ЩО В ОСНОВНОМУ ДОЗВОЛЯЄ ПРАВИЛЬНО ОРІЄНТУВАТИСЯ У ДЖЕРЕЛАХ ТА ВИДАХ КРИМІНАЛЬНИХ ЗАГРОЗ І В ОСНОВНОМУ УНИКАТИ НЕБЕЗПЕЧНИХ СИТУАЦІЙ. ЇХНЯ УРАЗЛИВІСТЬ ПЕРЕД ЗЛОЧИННИМИ ПОСЯГАННЯМИ НОСИТЬ ТИМЧАСОВИЙ ХАРАКТЕР І ПОВ'ЯЗАНА З ЧАСОМ ТА МІСЦЕМ ПЕРЕБУВАННЯ.**

ПОНЯТТЯ ЖЕРТВИ ЗЛОЧИНУ В ВІКТИМОЛОГІЇ. ЖЕРТВА І ПОТЕРПІЛИЙ: СПІВВІДНОШЕННЯ ПОНЯТЬ.

- ВІКТИМОЛОГІЧНЕ ПОНЯТТЯ ЖЕРТВИ ЗЛОЧИНУ ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ ВІД ПОНЯТТЯ ПОТЕРПІЛОГО У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСУАЛЬНОМУ ПРАВІ ПРИ ПРОВЕДЕННІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ. ЗГІДНО ВИМОГ ДІЮЧОГО КПК УКРАЇНИ ПОТЕРПІЛИМ МОЖЕ БУТИ ВИЗНАНО ФІЗИЧНУ ОСОБУ, ЯКІЙ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ ЗАВДАНО МОРАЛЬНОЇ, ФІЗИЧНОЇ АБО МАЙНОВОЇ ШКОДИ, А ТАКОЖ ЮРИДИЧНУ ОСОБУ, ЯКІЙ ЗАВДАНО МАЙНОВОЇ ШКОДИ. АЛЕ КРИМІНОЛОГІЧНА ВІКТИМОЛОГІЯ ОСНОВНИЙ АКЦЕНТ ПРИ ДОСЛІДЖЕННІ ЖЕРТВИ РОБИТЬ НА ОСОБИСТОСТІ ЛЮДИНИ ЯК ЖЕРТВИ ЗЛОЧИНУ.
- НА ВІДМІНУ ВІД ЮРИДИЧНИХ ОСІБ, **ФІЗИЧНІ ОСОБИ** НАДІЛЕНІ СПЕЦИФІЧНИМИ ВІКОВИМИ, СТАТУСНИМИ, РОЛЬОВИМИ, ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВИМИ ОЗНАКАМИ ТА ПОВЕДІНКОВИМИ ХАРАКТЕРИСТИКАМИ, ЩО ПРИВЕРТАЮТЬ УВАГУ ЗЛОЧИНЦЯ І МОТИВУЮТЬ ВИБІР САМЕ ЇХ НА РОЛЬ ЖЕРТВИ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ.

ЖЕРТВА

ПОТЕРПІЛИЙ

РИКОШЕТНІ ЖЕРТВИ (ОПОСЕРЕДКОВАНІ)

- ПРИ ВИЗНАЧЕННІ ЖЕРТВИ ЗЛОЧИНУ, ВІКТИМОЛОГІЯ ВИХОДИТЬ ІЗ ПРИНЦИПУ ВРАХУВАННЯ ЯК БЕЗПОСЕРЕДНЬО ЗАПОДІЯНОЇ ШКОДИ, ТАК І ОПОСЕРЕДКОВАНОЇ. У ЗВ'ЯЗКУ З ЦИМ, ДО ЧИСЛА ЖЕРТВ ЗЛОЧИНІВ ПОРЯД ІЗ **ФАКТИЧНИМИ ПОСТРАЖДАЛИМИ** ОСОБАМИ ВІДНОСЯТЬ І **РИКОШЕТНИХ ЖЕРТВ**. ДО ОСТАННІХ ВІДНОСЯТЬ ЛЮДЕЙ АБО НАВІТЬ СОЦІАЛЬНІ СПІЛЬНОТИ (ГРУПИ), ЯКІ ПЕРЕБУВАЛИ ІЗ ЖЕРТВОЮ У РІЗНОГО РОДУ ЗВ'ЯЗКАХ (РОДИННИХ, ТРУДОВИХ, ДУХОВНИХ, СОЦІАЛЬНИХ). ЗАЗНАЧЕНІ СУБ'ЄКТИ СТРАЖДАЮТЬ ВІД ЗЛОЧИНІВ ОПОСЕРЕДКОВАНО (СІМ'Я, ТРУДОВИЙ КОЛЕКТИВ, ЕТНІЧНА ГРУПА, РЕЛІГІЙНА КОНФЕСІЯ, ПРОФЕСІЙНЕ ОБ'ЄДНАННЯ, ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТОЩО).
- РИКОШЕТНІ ЖЕРТВИ ВІДЧУВАЮТЬ ТАКІ Ж СТРАЖДАННЯ І ВИЯВЛЯЮТЬ ТАКІ Ж СИМПТОМИ ПСИХОЛОГІЧНИХ УТРУДНЕНЬ, ЯК І ПЕРВИННІ ЖЕРТВИ. ЧЛЕНИ СІМЕЙ ЖЕРТВ ВБИВСТВ, ПАРТНЕРИ І ПОДРУЖЖЯ ЗГВАЛТОВАНИХ ЖІНОК, БАТЬКИ ПОГРАБОВАНИХ ПІДЛІТКІВ, РОДИЧІ ПОТЕРПІЛИХ ВІД КРАДІЖОК ТА ІНШИХ ЗЛОЧИНІВ ОПИСУЮТЬ ПОДІБНІ ПСИХОЛОГІЧНІ СИМПТОМИ ВІД НЕПРЯМОЇ ВІКТИМІЗАЦІЇ ТАК САМО, ЯК І ПРЯМІ ЖЕРТВИ.

ЖЕРТВА ЗЛОЧИНУ

потерпіла від злочину фізична особа незалежно від того, чи визнана вона такою у кримінально-процесуальному порядку і чи оцінює себе такою суб'єктивно.

СТРУКТУРА ОСОБИ ЖЕРТВИ ТА РІВНІ ЇЇ ВИВЧЕННЯ

СОЦІАЛЬНО-ДЕМОГРАФІЧНІ ОЗНАКИ
(СТАТЬ, ВІК, ОСВІТА,
СІМЕЙНИЙ СТАН ТОЩО);

**КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ
ОЗНАКИ** (РОЛЬ ЖЕРТВИ В
ГЕНЕЗИСІ ЗЛОЧИННОЇ
ПОВЕДІНКИ ТА У
СТВОРЕННІ
КРИМІНОГЕННОЇ
СИТУАЦІЇ);

**СОЦІАЛЬНО-РОЛЬОВА
ХАРАКТЕРИСТИКА**, ЩО
ВКЛЮЧАЄ В СЕБЕ
СУКУПНІСТЬ ВИДІВ
ДІЯЛЬНОСТІ ОСОБИ В
СИСТЕМІ СУСПІЛЬНИХ
ВІДНОСИН ЯК ГРО-
МАДЯНИНА, СІМ'ЯНИНА,
ЧЛЕНА ТРУДОВОГО
КОЛЕКТИВУ ТОЩО;

**МОРАЛЬНО-
ПСИХОЛОГІЧНА
ХАРАКТЕРИСТИКА**, ЩО
ВІДОБРАЖАЄ СТАВЛЕННЯ
ОСОБИ ДО СОЦІАЛЬНИХ
ЦІННОСТЕЙ І СОЦІАЛЬНИХ
ФУНКЦІЙ, ЯКІ ВОНА
ВИКОНУЄ.

КЛАСИФІКАЦІЯ ЖЕРТВ ЗЛОЧИННИХ ПРОЯВІВ

ЗА ХАРАКТЕРОМ ПОВЕДІНКИ:

- **АГРЕСИВНИХ ЖЕРТВ** (ІНІЦІЮЮТЬ КОНФЛІКТИ, ВДАЮТЬСЯ ДО ОБРАЗ, НАСИЛЬСТВА),
- **РИЗИКОВАНИХ** (ВИРІЗНЯЮТЬСЯ АВАНТЮРИЗМОМ, ЛИХОЮ ВДАЧЕЮ),
- **НЕОБАЧЛИВИХ** (НЕДБАЛО СТАВЛЯТЬСЯ ДО ВЛАСНОЇ БЕЗПЕКИ),
- **НЕКРИТИЧНИХ** (НЕЗДАТНІ АДЕКВАТНО ОЦІНИТИ РИЗИКИ, СПРОГНОЗУВАТИ НАСЛІДКИ СВОЄЇ ПОВЕДІНКИ),
- **ВИПАДКОВИХ** (СТАЮТЬ ЖЕРТВОЮ ЧЕРЕЗ ЗБІГ ОБСТАВИН),
- **СИТУАТИВНИХ** (СВОЇМИ ДІЯМИ СПРИЯЮТЬ ВИНИКНЕННЮ ТА РОЗВИТОК СИТУАЦІЇ ПОСЯГАННЯ),
- **ПАСИВНИХ** (ВЕДУТЬ СЕБЕ НЕЙТРАЛЬНО). ЗУСТРІЧАЮТЬСЯ Й ІНШІ КЛАСИФІКАЦІЇ. НАПРИКЛАД, ПРОПОНУЄТЬСЯ ВИРІЗНЯТИ АКТИВНИХ, ІНІЦІАТИВНИХ, НЕЙТРАЛЬНИХ ЖЕРТВ (Д. В. РІВМАН, 2002),
- **ЖЕРТВ ІЗ УСТАНОВОЧНОЮ, РАЦІОНАЛЬНОЮ, РЕТРИТИСЬКОЮ** (ЕМОЦІЙНЕ ВІДКИДАННЯ СХВАЛЮВАНИХ ЦІЛЕЙ І ЗАСОБІВ), **ІМПУЛЬСИВНОЮ ТА УТИЛІТАРНО-СИТУАТИВНОЮ АКТИВНІСТЮ**, ЩО ВІДХИЛЯЄТЬСЯ ВІД НОРМ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ (В. О. ТУЛЯКОВ, 2000).

ЗА ТЕОРІЄЮ РОЛЕЙ

- ЯКІ УСВІДОМЛЮЮТЬ ЧИ НЕ УСВІДОМЛЮЮТЬ СВОЄ СТАНОВИЩЕ ЧЕРЕЗ РІЗНІ ОБСТАВИНИ;
- СТІЙКИМИ (ЯКІ НЕОДНОРАЗОВО ЗАЗНАЮТЬ НАПАДУ) ТА ВИПАДКОВИМИ (КОЛИ ОСОБА БУЛА ОБ'ЄКТОМ РАЗОВОГО ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ);
- РОЛЬ ЖЕРТВИ МОЖЕ БУТИ ТАКОЖ ВІДКРИТОЮ ЧИ ПРИХОВАНОЮ. САМЕ ВІДКРИТО-ПРОВОКУЮЧА РОЛЬ ЖЕРТВИ В ГЕНЕЗИСІ ЗЛОЧИНУ СПРИЧИНЯЄ ЙОГО РЕАЛЬНЕ ВЧИНЕННЯ.

- **ПРИХОВАНУ РОЛЬ ЖЕРТВА** МОЖЕ РОЗПОЧАТИ «ГРАТИ» ЗАДОВГО ДО ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ ЧЕРЕЗ СВОЇ ВІКТИМНІ ОСОБИСТІ ЯКОСТІ, СТАТУС, ПОВЕДІНКУ. ТАКА ОСОБА НІБИ ЕКСПОНУЄТЬСЯ, ВИСТАВЛЯЄ СЕБЕ МІШЕННЮ ДЛЯ ЗЛОЧИННИХ ПОСЯГАНЬ. ПОДІБНИМ Є ПОНЯТТЯ ЕВЕНТУАЛЬНОЇ (МОЖЛИВОЇ ЗА ПЕВНИХ УМОВ) ЖЕРТВИ - ТІЄЇ Ж ПОТЕНЦІЙНОЇ ЖЕРТВИ, АЛЕ БІЛЬШЕ ДЕТЕРМІНОВАНОЇ ВІКТИМОЛОГІЧНИМИ СИТУАЦІЯМИ І ВИБОРОМ САМОГО НАПАДНИКА (НАПРИКЛАД, ХУЛІГАНА).
- **ЛАТЕНТНА ЖЕРТВА** — ЦЕ ОСОБА, ЯКА РЕАЛЬНО ПОСТРАЖДАЛА ВІД ЗЛОЧИНУ, АЛЕ З ПЕВНИХ ПРИЧИН ЦЕЙ ФАКТ ЗАЛИШИВСЯ ПРИХОВАНИМ ВІД ОФІЦІЙНОГО ОБЛІКУ. ТОМУ ДО ЛАТЕНТНИХ ЖЕРТВ МАЮТЬ БУТИ ВІДНЕСЕНІ Й ТІ ПОТЕРПІЛІ, ЯКИМ ЗАКОН НАДАВ ПРАВО ВИБОРУ - ПОВІДОМЛЯТИ ЧИ НЕ ПОВІДОМЛЯТИ ПРО ЗЛОЧИН, ЩО СТАВСЯ (СПРАВИ ТАК ЗВАНОГО ПРИВАТНОГО ОБВИНУВАЧЕННЯ).

ЗА Б. МЕНДЕЛЬСОНОМ

- ЖЕРТВУ, ПОВНІСТЮ НЕВИННУ (ВОНА НАЗИВАЄТЬСЯ «ІДЕАЛЬНОЮ»);
- ЖЕРТВУ З НЕЗНАЧНОЮ ПРОВІНОЮ;
- ЖЕРТВУ, ВИННУ ОДНАКОВО ЗІ ЗЛОЧИНЦЕМ;
- ДОБРОВІЛЬНУ ЖЕРТВУ;
- ЖЕРТВУ З ПРОВІНОЮ БІЛЬШОЮ, НІЖ У ЗЛОЧИНЦЯ;
- ЖЕРТВУ, ОСОБИСТО ВИННУ У ВЧИНЕННІ ЗЛОЧИНУ;
- СТИМУЛЮЮЧУ ЖЕРТВУ (ПСИХІЧНО ХВОРІ, МАЛОЛІТНІ, ОСОБИ ПОХИЛОГО ВІКУ).

ТИПОЛОГІЯ ЖЕРТВ

ЗАЛЕЖНО ВІД ХАРАКТЕРУ І СТУПЕНЯ ВИРАЖЕНОСТІ ТИХ ЧИ ІНШИХ ЯКОСТЕЙ ОСОБИ, ЯКІ ВИЗНАЧАЮТЬ ІНДИВІДУАЛЬНУ ВІКТИМНІСТЬ, ВИДІЛЯЮТЬ ТАКІ ТИПИ ЖЕРТВ:

- **УНІВЕРСАЛЬНИЙ** — ОСОБИ З ЯСКРАВО ВИЯВЛЕНИМИ ОСОБИСТІСНИМИ РИСАМИ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ ЇХ ВИСОКУ ПОТЕНЦІЙНУ ВРАЗЛИВІСТЬ ЩОДО РІЗНИХ ВИДІВ ПРАВОПОРУШЕНЬ;
- **ВИБОРЧИЙ** — ОСОБИ, ЯКІ ВИЯВЛЯЮТЬ ВИСОКУ ВРАЗЛИВІСТЬ ЩОДО ОКРЕМИХ ВИДІВ ЗЛОЧИНІВ (НАПРИКЛАД, ОСОБИ, ЯКІ ЗАЙМАЮТЬСЯ БІЗНЕСОМ), ЩО ОБУМОВЛЕНО ЇХ ПОВЕДІНКОЮ У ПОЄДНАННІ З ХАРАКТЕРОМ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ;
- **СИТУАТИВНИЙ** — ЙОГО ПРЕДСТАВНИКИ СТАЮТЬ ЖЕРТВАМИ ЧЕРЕЗ ЗБІГ ОБСТАВИН, НЕБЕЗПЕКА ЯКИХ ДЛЯ НИХ Є НЕВІДВОРОТНОЮ (ОСОБА СТАЛА ЖЕРТВОЮ ВНАСЛІДОК ХУЛІГАНСЬКИХ УЧИНКІВ);
- **ВИПАДКОВИЙ** — ЛЮДИ СТАЮТЬ ЖЕРТВАМИ ВИПАДКОВИХ ОБСТАВИН (ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНА ПРИГОДА, СТИХІЙНЕ ЛИХО);

- **ПРОФЕСІЙНИЙ** — ЖЕРТВАМИ СТАЮТЬ ОСОБИ ЧЕРЕЗ СПЕЦИФІКУ СВОЄЇ ПРОФЕСІЇ (ПРАЦІВНИКИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ);
- **КОРИСНИЙ** — ПОВЕДІНКА ОСОБИ СПРЯМОВАНА НА ЗАВОЛОДІННЯ ЧУЖИМ МАЙНОМ;
- **СЕКСУАЛЬНИЙ** — ПОТЕРПІЛІ ЦЬОГО ТИПУ РОБЛЯТЬ СПРОБУ ВЧИНИТИ БУДЬ-ЯКИЙ СТАТЕВИЙ ЗЛОЧИН, УНАСЛІДОК ЯКОГО ЇМ ЖЕ САМИМ ЗАПОДІЮЄТЬСЯ ШКОДА ЧЕРЕЗ ОПІР ОБ'ЄКТА НАПАДУ.

ТИПИ ПОТЕРПІЛИХ (Д.В. РІВМАН)

- **ЖЕРТВИ, ЯКІ НЕ ПОВ'ЯЗАНІ МІЖ СОБОЮ** (ВІДСУТНІСТЬ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЖЕРТВИ). НАЯВНІСТЬ СИТУАЦІЇ, КОЛИ ЖЕРТВА ВИПАДКОВО СТАЄ МІШЕННЮ ДЛЯ ЗЛОЧИНЦЯ;
- **НЕОБЕРЕЖНІ (НЕОБАЧНІ) ЖЕРТВИ**, ЯКІ ДАЮТЬ ПРИВІД ДЛЯ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ, ПЕРЕБУВАЮЧИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО В НЕБЕЗПЕЧНИХ МІСЦЯХ АБО ОДЯГАЮЧИСЬ ЗУХВАЛО ТОЩО;
- **БІОЛОГІЧНО СЛАБКІ ЖЕРТВИ**: ЛЮДИ ПОХИЛОГО ВІКУ, ПІДЛІТКИ Й ІНШІ, ХТО ЧЕРЕЗ СВІЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН Є ПРИМАНКОЮ ДЛЯ ЗЛОЧИНЦІВ;
- **СОЦІАЛЬНО СЛАБКІ ЖЕРТВИ**: ІММІГРАНТИ, МЕНШИНИ Й ІНШІ, ХТО НЕ ДОСИТЬ ІНТЕГРОВАНІЙ У СУСПІЛЬСТВІ;
- **ПОЛІТИЧНІ ЖЕРТВИ**: ОСОБИ, ЯКИХ ПЕРЕСЛІДУЮТЬ ЧЕРЕЗ ЇХ ПРОТИДІЮ ВЛАДІ.

ПСИХОЛОГІЯ ЖЕРТВ ЗЛОЧИННИХ ПОСЯГАНЬ

ВНУТРІШНІЙ СВІТ ЛЮДИНИ ВКЛЮЧАЄ В СЕБЕ ТРИ ГРУПИ ПСИХІЧНИХ ЯВИЩ І ПРОЦЕСІВ

- **ДО ПЕРШОЇ ГРУПИ** ДОСЛІДНИКАМИ ВІДНЕСЕНО ПСИХІЧНІ ПРОЦЕСИ, ЩО ПРОЯВЛЯЮТЬСЯ У ПЕРЕВАЖАННІ ЗБУДЖЕННЯ АБО ГАЛЬМУВАННЯ В РІЗНИХ СИТУАЦІЯХ,
- **ДО ДРУГОЇ** — ВЛАСТИВОСТІ МОБІЛЬНОСТІ ПСИХІЧНИХ ПРОЦЕСІВ,
- **ДО ТРЕТЬОЇ** — СТАН ПСИХІКИ ОСОБИ ПІД ЧАС ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ.

ФАКТИ ПСИХОЛОГІЇ ЖЕРТВ ЗЛОЧИННИХ ПОСЯГАНЬ

- БАГАТО ЖЕРТВИ ВБИВСТВА ХАРАКТЕРИЗУЮТЬСЯ ЯК ЕГОЦЕНТРИЧНІ ОСОБИ, РИЗИКОВАНІ І НЕОБАЧНІ. ТАКІ ЛЮДИ В РЯДІ ВИПАДКІВ ЗНАЙОМІ ЗІ СВОЇМ УБИВЦЕЮ, А ТАКОЖ Є КОНФЛІКТНИМИ, СХИЛЬНИМИ ДО АГРЕСІЇ ОСОБИСТОСТЯМИ АБО ЗЛОВЖИВАЮТЬ СПИРТНИМ;
- ПСИХОЛОГІЯ ЖЕРТВИ НАСИЛЬСТВА ПОЛЯГАЄ В ЇЇ ІНФАНТИЛІЗМІ, ОСОБИСТІСНУ НЕЗРІЛІСТЬ, ВІДСУТНІСТЬ ДОСВІДУ СТАТЕВИХ СТОСУНКІВ ТА НЕРОЗБІРЛИВІСТЬ У ЗНАЙОМСТВАХ. ТАКІ ЛЮДИ МОЖУТЬ БУТИ ЯК НЕРІШУЧИМИ, ТАК І НАВПАКИ НАДМІРНО ЕКСЦЕНТРИЧНІ;
- ЖЕРТВАМИ ШАХРАЇВ В ОСНОВНОМУ СТАЮТЬ НАДМІРУ ДОВІРЛИВІ ЛЮДИ. ВОНИ ЧАСТО ЗАБОБОННІ, ВІДЧУВАЮТЬ МАТЕРІАЛЬНІ ТРУДНОЩІ АБО НАДТО ЖАДІБНІ;
- ЖЕРТВИ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА АБО РІЗНИХ КАТУВАНЬ В БІЛЬШОСТІ ВИПАДКІВ ЗНАХОДЯТЬСЯ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СВОГО АГРЕСОРА.

ДЛЯ ПОТЕНЦІЙНИХ ЖЕРТВ ЗЛОЧИНІВ ВЛАСТИВІ ДЕЯКІ ВАДИ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОГО ХАРАКТЕРУ

- **НИЗЬКА САМООЦІНКА.** БІЛЬШІСТЬ ЖЕРТВ ШАХРАЇВ І ЗЛОЧИНЦІВ Є НЕВПЕВНЕНИМИ В СОБІ ЛЮДЬМИ. ПОМІТИТИ ТАКИХ У НАТОВПІ НЕ СТАНОВИТЬ ПРАЦІ.
- **СТРАХ ВИДІЛИТИСЯ** – ЦЯ ОСОБЛИВІСТЬ ЙДЕ КОРІННЯМ ЩЕ В ЧАСИ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ, КОЛИ БАТЬКІВ БАГАТЬОХ ЖЕРТВ ВЧИЛИ НЕ ВИДІЛЯТИСЯ, «БУТИ ЯК ВСІ», А ТІ В СВОЮ ЧЕРГУ НАВ'ЯЗАЛИ ЦЮ ДУМКУ СВОЇМ ДІТЯМ. У РЕЗУЛЬТАТІ ЛЮДИНА, ЩО НЕ МАЄ СВОЄЇ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ, У БІЛЬШОСТІ ВИПАДКІВ РИЗИКУЄ СТАТИ ЖЕРТВОЮ. ЗЛОЧИНЦІ ДОБРЕ ВІДЧУВАЮТЬ ТАКИЙ СТРАХ І НАВІТЬ ПО ЗОВНІШНОСТІ ТАКУ ЛЮДИНУ ЛЕГКО ЗМОЖУТЬ ВИЗНАЧИТИ, ЧИ ВАРТО НА НЬОГО НАПАДАТИ.
- **ЗАЛЕЖНІСТЬ ВІД ДУМКИ ОТОЧУЮЧИХ.** НА ЖАЛЬ, БІЛЬШІСТЬ ЛЮДЕЙ ДУЖЕ ХВИЛЮЄ, ЩО СКАЖУТЬ ПРО НИХ ТІ, ХТО ЗНАХОДИТЬСЯ ПОРУЧ. ТАКИМ ОСОБИСТОСТЯМ МОЖНА НАВ'ЯЗАТИ БУДЬ-ЯКУ ПОВЕДІНКУ, ЛИШЕ Б ВОНО БУЛО АРГУМЕНТОВАНО ЯК СОЦІАЛЬНО-НЕОБХІДНЕ. ЧАСТО САМЕ ТАКІ ЖЕРТВИ ПОТРАПЛЯЮТЬ В РУКИ ДО НАРКОМАНІВ ТА РЕГУЛЯРНО ВЖИВАЮТЬ АЛКОГОЛЬ.
- **СТРАХ НЕВДАЧІ.** ЦЯ ПРОБЛЕМА ЧАСТІШЕ ВСЬОГО СПОСТЕРІГАЄТЬСЯ В СІМ'ЯХ, ДЕ ЧОЛОВІК Є ТИРАНОМ. ЖІНКАМ ПРОСТІШЕ ГРАТИ РОЛЬ ЖЕРТВИ, НІЖ ПІТИ ВІД ПОБОЇВ І ПРИНИЖЕНЬ. ПРИЧИНА – СТРАХ ЗАЛИШИТИСЯ САМОТНЬОЮ І НІКОМУ НЕ ПОТРІБНОЮ.
- **ЗАГАЛЬНИЙ СТАН СТРАХУ ПЕРЕД ЗЛОЧИННІСТЮ ТОЩО.**

- ОДНІЄЮ З ФОРМ НЕДОСТАТНЬОЇ УВАГИ Є **РОЗСІЯНІСТЬ**. ЛЮДИ З ПІДВИЩЕНОЮ НЕУВАЖНІСТЮ НАЙЧАСТІШЕ СТАЮТЬ ОБ'ЄКТАМИ ЗЛОЧИННИХ ЗАЗІХАНЬ (НАПРИКЛАД, ПРИ КРАДІЖКАХ ОСОБИСТОГО МАЙНА). **НЕУВАЖНІСТЬ** ВЛАСТИВА ДІТЯМ, А ІНКОЛИ Й ДОРΟΣЛИМ, ПІДЛІТКАМ, ЯКІ ЛЕГКО ПЕРЕКЛЮЧАЮТЬ УВАГУ З ОБ'ЄКТА НА ОБ'ЄКТ, ЩО ЗАЗВИЧАЙ ПРИЗВОДИТЬ ЇХ ДО ТРАГІЧНОЇ ЗАГИБЕЛІ (НАПРИКЛАД, ПРИ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНІЙ ПРИГОДІ).
- ВЕЛИКЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ РОЗУМІННЯ ПОВЕДІНКИ ЖЕРТВИ В МОМЕНТ УЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ МАЄ ВИВЧЕННЯ ЙОГО **ВОЛЬОВИХ ЯКОСТЕЙ**. ВОЛЬОВИЙ ХАРАКТЕР ДІЇ АБО ВЧИНКУ ВИЯВЛЯЄТЬСЯ В ТИХ ВИПАДКАХ, КОЛИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ МЕТИ ДОВОДИТЬСЯ ДОЛАТИ ВНУТРІШНІ І ЗОВНІШНІ ПЕРЕШКОДИ, ЛЮДИНА ПРИМУШУЄ СЕБЕ ЗРОБИТИ ЩОСЬ, НЕЗВАЖАЮЧИ НА ПЕРЕШКОДИ. АЛЕ ВОНА МОЖЕ Й УТРИМАТИСЯ ВІД ВИКОНАННЯ ДІЇ ЧИ ЗДІЙСНЕННЯ ВЧИНКУ.
- ЖЕРТВИ, ЯКІ МАЮТЬ **СЛАБКІ ВОЛЬОВІ ЯКОСТІ**, ПОТРАПЛЯЮЧИ У ВАЖКІ СИТУАЦІЇ, ІДУТЬ НА КОМПРОМІС, ПОСТУПАЮЧИСЬ СВОЇМИ МОРАЛЬНИМИ ПЕРЕКОНАННЯМИ. ВОНИ БОЯЗЛИВІ, НЕРІШУЧІ, ШВИДКО ЙДУТЬ НА ПОСТУПКУ ЗЛОЧИНЦЕВІ, ВИЯВЛЯЮТЬ СЛАБКОДУХІСТЬ У ХВИЛИНИ НЕБЕЗПЕКИ. ТОМУ В СУДОВІЙ ПРАКТИЦІ ТРАПЛЯЮТЬСЯ КРИМІНАЛЬНІ СПРАВИ, КОЛИ ПОТЕРПІЛИМИ СТАЮТЬ ОСОБИ, ЯКІ ФІЗИЧНОЮ СИЛОЮ ПЕРЕВАЖАЛИ ЗЛОЧИНЦЯ, АЛЕ В МОМЕНТ НАПАДУ НЕ ЧИНИЛИ ОПОРУ.

ОСОБЛИВОСТІ ВИБОРУ ЖЕРТВИ ЗЛОЧИНЦЕМ

- ВИБІР ЖЕРТВИ ЗЛОЧИНУ Є ОДНИМ З КЛЮЧОВИХ МОМЕНТІВ У ПОВЕДІНЦІ. ТИП ЖЕРТВИ МОЖЕ БУТИ ДОСТАТНЬО РІЗНОМАНІТНИМ І ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАМІРІВ ТА МОТИВАЦІЇ ЗЛОЧИНЦЯ. ДО ПЕРЕДУМОВ ВИБОРУ ЖЕРТВИ МОЖНА ВІДНЕСТИ СПОЧАТКУ ЗАРОДЖЕННЯ ЗЛОЧИННОГО НАМІРУ, А ПОТІМ УЖЕ ПОШУК ПОТЕНЦІЙНОГО ПОТЕРПІЛОГО.
- ПОЛОЖЕННЯ, СТАТУС ЖЕРТВИ, СПОСІБ ЇЇ ЖИТТЯ, ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ В СУКУПНОСТІ З ІНШИМИ ФАКТОРАМИ МОЖУТЬ СПРИЯТИ ВИНИКНЕННЮ ЗЛОЧИННОГО НАМІРУ, СТИМУЛЮВАТИ ЙОГО АНТИСУСПІЛЬНУ МОТИВАЦІЮ, ПІДКАЗАТИ СПОСІБ ТА ЗАСОБИ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ. З ДРУГОГО БОКУ, ПОВЕДІНКА МОЖЛИВОЇ ЖЕРТВИ МОЖЕ СУТТЄВО ЗМІНИТИ ПЕРВИННІ НАМІРИ ЗЛОЧИНЦЯ ВІД ВІДМОВИ ВЧИНИТИ ЗЛОЧИН ДО СКОЄННЯ БІЛЬШ ТЯЖКОГО КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ.

- У БІЛЬШОСТІ ВИПАДКІВ ОСОБА ЖЕРТВИ Є **НЕПЕРСОНАЛІЗОВАНОЮ**. МОВА НЕ ЙДЕТЬСЯ ПРО СИТУАЦІЇ, КОЛИ ПОСТРАЖДАЛИМИ СТАЮТЬ РОДИЧІ ЧИ ЗНАЙОМІ ЗЛОЧИНЦЯ І ЗЛОЧИН Є РЕЗУЛЬТАТОМ ПОМСТИ, НЕПРИЯЗНИХ СТОСУНКІВ ТОЩО АБО ВБИВСТВА НА ЗАМОВЛЕННЯ.
- КОНКРЕТНИМ ВИДАМ ЗЛОЧИНІВ, ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХ МОТИВАЦІЇ, ПРИТАМАННА СВОЯ СПЕЦИФІКА, У ТОМУ ЧИСЛІ ЦЕ СТОСУЄТЬСЯ ВИБОРУ ЖЕРТВИ.
- ТАК, НАПРИКЛАД, ПРИ ВЧИНЕННІ КОРИСЛИВИХ ЗЛОЧИНІВ ЖЕРТВА МОЖЕ БУТИ ОБРАНА СУТО ВИПАДКОВО, ГОЛОВНИМ Є **БАЖАННЯ ЗЛОЧИНЦЯ ЗАВОЛОДІТИ ЇЇ МАЙНОМ**, ЯКЕ ВОНА НЕОБЕРЕЖНО ЧИ СВІДОМО ДЕМОНСТРУЄ (МОБІЛЬНИЙ ТЕЛЕФОН, ПЛАНШЕТ, ГРОШІ ТА ІН.). ВІК, СТАТЬ, ІНШІ ОСОБИСТІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ, ЯКІ, ЯК ПРАВИЛО, НЕ ВРАХОВУЮТЬСЯ.
- ЗА ДОСЛІДЖЕННЯМИ ВЧЕНИХ, В БІЛЬШОСТІ ВИПАДКІВ (75 %) НА ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ КОРИСЛИВОЇ МОТИВАЦІЇ **ПІДШТОВХУЄ САМЕ ПРОВОКАЦІЙНА ПОВЕДІНКА ПОТЕРПІЛИХ**. СЕРЕД ЯКОСТЕЙ, ЩО ПРИВЕРНУЛИ УВАГУ ЗЛОВМИСНИКІВ, БУЛИ НЕУВАЖНІСТЬ, НЕТВЕРЕЗИЙ СТАН, ЛЕГКОВАЖНА ДЕМОНСТРАЦІЯ ЖЕРТВОЮ СВОГО МАЙНА, ЗАПРОШЕННЯ НЕЗНАЙОМИХ ЛЮДЕЙ ДО СЕБЕ, ДОВІРЛИВІСТЬ ТА ІН.

- ДУЖЕ ПРИВАБЛИВИМИ ДЛЯ ЗЛОЧИНЦЯ Є **ЖЕРТВИ ШАХРАЙСТВА**. ЧАСТО ЗЛОВМИСНИКИ Є **ТОНКИМИ ПСИХОЛОГАМИ ТА ВІДРАЗУ ВИДІЛЯЮТЬ ПОТЕНЦІЙНОГО ПОТЕРПІЛОГО ІЗ ЗАГАЛЬНОЇ МАСИ ЛЮДЕЙ**. ДЛЯ ПОСТРАЖДАЛИХ ПРИТАМАННІ ТАКІ РИСИ, ЯК ПІДВИЩЕНА ДОВІРЛИВІСТЬ, ЖАДІБНІСТЬ, НЕСПРОМОЖНІСТЬ ПОВНОЮ МІРОЮ КОНТРОЛЮВАТИ СВОЇ ДІЇ ТА УСВІДОМЛЮВАТИ ЇХ НАСЛІДКИ, НЕВМІННЯ СВОЄЧАСНО ЗУПИНИТИСЯ (НАПРИКЛАД, ПРИ УЧАСТІ В АЗАРТНИХ ІГРАХ). З ДРУГОГО БОКУ, ЗЛОЧИНЦЕМ МОЖУТЬ БУТИ ВИКОРИСТАНІ ПОЗИТИВНІ ЯКОСТІ ЛЮДИНИ: БАЖАННЯ ДОПОМОГТИ ЯК БЛИЗЬКИМ, ТАК І НЕЗНАЙОМЦЯМ, ХВИЛЮВАННЯ ЗА СВОЇХ РІДНИХ, ПІДВИЩЕНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ, ЧУТЛИВІСТЬ, ЩЕДРІСТЬ. ТАКІ РИСИ ЧАСТО ВИКОРИСТОВУЮТЬ ТЕЛЕФОННІ, КОМП'ЮТЕРНІ ШАХРАЇ, ТІ, ХТО ЗБИРАЄ КОШТИ НА ФАЛЬШИВІ БЛАГОДІЙНІ АКЦІЇ І Т. П.

- ПІДВИЩЕНА ВІКТИМНІСТЬ ЗАВЖДИ ПРИТАМАННА **ЖІНКАМ**. В СИЛУ СВОЇХ БІОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЖІНКА Є ПРИВАБЛИВОЮ ДЛЯ ВЧИНЕННЯ ЩОДО НЕЇ ЗЛОЧИНІВ РІЗНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ. ЯКЩО МОВА ЙДЕ ПРО КОРИСЛИВІ ТА КОРИСЛИВІ НАСИЛЬНИЦЬКІ ЗЛОЧИНИ, ТО ДЛЯ ЗЛОЧИНЦЯ ЗНАЧЕННЯ МАЄ НАЯВНІСТЬ НА ЖІНЦІ ПРИКРАС, КОШТОВНОСТЕЙ, ДОРОГОГО ОДЯГУ ТА МОЖЛИВІСТЬ ЇХНЬОГО ЗАВОЛОДІННЯ. ПРИВОДОМ ДЛЯ ВЧИНЕННЯ ТАКИХ ЗЛОЧИНІВ Є НЕОБЕРЕЖНА, ДЕМОНСТРАТИВНА, ЛЕГКОВАЖНА, САМОВПЕВНЕНА ПОВЕДІНКА ЖІНКИ. МОЖЕ МАТИ МІСЦЕ СВІДОМА ПРОВОКАЦІЯ З БОКУ ЖЕРТВИ, ЯКА ПРОЯВЛЯЄТЬСЯ У ВИХВАЛЯННІ ЦІННИМИ РЕЧАМИ, ПОЗИЦІЮВАННЯ СЕБЕ ЯК ЗАБЕЗПЕЧЕНОЇ ЛЮДИНИ. ВСЕ ЦЕ ПІДШТОВХУЄ ЗЛОЧИНЦЯ НА ВЧИНЕННЯ ПРОТИПРАВНИХ ДІЙ.
- ВИБІР ЖІНОК ЯК ЖЕРТВ СЕКСУАЛЬНОГО НАСИЛЬСТВА ЗАЛЕЖИТЬ БАГАТО В ЧОМУ Ж ВІД МОТИВАЦІЇ, ПРАГНЕНЬ, ПСИХІЧНОГО ЧИ ПАТОЛОГІЧНОГО СТАНУ ЗЛОЧИНЦЯ, ТАК І ВІД ПОВЕДІНКИ БЕЗПОСЕРЕДНЬО ПОТЕРПІЛОЇ. В ДЕЯКИХ ВИПАДКАХ ОСОБА ЖЕРТВИ НЕ МАЄ ДЛЯ ЗЛОЧИНЦЯ ПРИНЦИПОВОГО ЗНАЧЕННЯ, ГОЛОВНИМ Є ЙОГО БАЖАННЯ ЗАДОВОЛЬНИТИ СВОЮ ПРИСТРАСТЬ ТА НАЯВНІСТЬ ВІДПОВІДНИХ ДЛЯ ЦЬОГО УМОВ. ЖЕРТВА В ОЧАХ ЗЛОЧИНЦЯ СИМВОЛІЗУЄ ПСИХОТРАВМУЮЧИЙ ФАКТОР І ВИСТУПАЄ СВОЄРІДНИМ СИГНАЛОМ ДЛЯ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНУ.

Victims police
crime Victims art poverty
Trauma compassion child
Victimization
hate-crimes
recovery education
Racism victim
healing
animal-assisted
counseling society
human victimization Research

Victimology
Subtrauma-informed
Victimology
Victims

ЛІТЕРАТУРА

- ВІКТИМОЛОГІЯ : НАВЧ. ПОСІБ. / В. В. ГОЛІНА, Б. М. ГОЛОВКІН, М. Ю. ВАЛУЙСЬКА ТА ІН. ; ЗА РЕД. В. В. ГОЛІНИ І Б. М. ГОЛОВКІНА. – ХАРКІВ : ПРАВО, 2017. – 308 С.
- ГОЛОВКІН Б. М. ЯК СТАЮТЬ ЖЕРТВАМИ ЗЛОЧИНІВ. ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ. ВИП. 136. 2017. С. 161 – 172.
- ГОЛОВКІН Б. М. ВІКТИМНІСТЬ ЯК ОСНОВНА КАТЕГОРІЯ ВІКТИМОЛОГІЇ. ЖУРНАЛ СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА. 2015. № 20. С. 6–13. РЕЖИМ ДОСТУПУ: [HTTP://EASTERNLAW.COM.UA/WPCONTENT/UPLOADS/2015/10/GOLOVKIN_20.PDF](http://EASTERNLAW.COM.UA/WPCONTENT/UPLOADS/2015/10/GOLOVKIN_20.PDF).
- ГОЛОВКІН Б. М. СЦЕНАРІЇ ВІКТИМІЗАЦІЇ ЗЛОЧИНІВ / Б. М. ГОЛОВКІН // КРИМІНОЛОГІЧНА ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ : МАТЕРІАЛИ МІЖВУЗ. НАУК.-ПРАКТ. КОНФ., ПРИСВЯЧ. (КИЇВ, 24 БЕРЕЗ. 2017 Р. : У 2 Ч. / [РЕДКОЛ.: В.В. ЧЕРНЕЙ, С.Д. ГУСАРОВ, С.С. ЧЕРНЯВСЬКИЙ ТА ІН.] – КИЇВ : НАЦ. АКАД. ВНУТР. СПРАВ, 2017. – Ч. 1 – 300 С. - С. 15-18.
- ГОЛОВКІН Б. М. КРИМІНОЛОГІЧНЕ ПОНЯТТЯ ВІКТИМІЗАЦІЇ. НАУКОВИЙ ВІСНИК МІЖНАРОДНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ. СЕР.: ЮРИСПРУДЕНЦІЯ. 2015. № 15. ТОМ. 2. С. 93-96.
- ГОЛОВКІН Б. М. ПОНЯТТЯ ЛАТЕНТНОЇ ВІКТИМІЗАЦІЇ ВІД ЗЛОЧИННИХ ПОСЯГАНЬ. ПИТАННЯ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ : ЗБ. НАУК. ПР. / РЕДКОЛ. : В. І. БОРИСОВ ТА ІН. № 29. ХАРКІВ : ПРАВО, 2015. С. 78–88.
- ГОЛОВКІН Б. М. ВІКТИМОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТЕРПІЛИХ ВІД КОРИСЛИВИХ НАСИЛЬНИЦЬКИХ ЗЛОЧИНІВ. ПИТАННЯ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ: ЗБ. НАУК. ПР. ХАРКІВ : ПРАВО, 2010. ВИП. 20. С. 109– 121.
- ГОЛОВКІН Б. М. ВІКТИМНА ПОВЕДІНКА ЖЕРТВ ЗЛОЧИНІВ / Б. М. ГОЛОВКІН // ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ : ЗБ. НАУК. ПР. / М-ВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ, НАЦ. ЮРИД. УН-Т ІМ. ЯРОСЛАВА МУДРОГО. – ХАРКІВ : НАЦ. ЮРИД. УН-Т ІМ. ЯРОСЛАВА МУДРОГО, 2016. ВИП. 135. С. 124-136.

The background features a vertical gradient from light purple at the top to light blue at the bottom. Scattered throughout are several realistic water droplets of various sizes, each with a white highlight and a soft shadow, giving them a three-dimensional appearance.

**ДЯКУЮ ЗА
УВАГУ!!!**